

Záróvizsgák (licenz és diplomavizsgák, valamint disszertáció vizsgák) megszervezésének módszertana a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen

1. CÉLKITŰZÉS

Jelen módszertan célja a Sapientia EMTE által megszervezett alapképzési és mesteri záróvizsgák lebonyolításának szabályozása.

2. ÉRVÉNYESSÉG

Jelen módszertan az alapképzési szakok (Bologna rendszerű I. ciklus) záróvizsgáinak (licenz és diplomavizsga), a korábbi évfolyamok végzettjei (84/1995. törvény szerinti egyetemi szakok), valamint a mesteri képzések (Bologna rendszerű II. ciklus) záróvizsgáinak megszervezésére érvényes a 2021/22 tanévben.

3. TÖRVÉNYI HÁTTÉR

3.1. Az 1/2011. sz. (utólag módosított és kiegészített) Nemzeti Oktatási Törvény.

3.2. A 288/2004. sz., az egyetemi tanulmányok megszervezésére vonatkozó, a 78/2005-ös sürgősségi kormányrendelettel kiegészített törvény.

3.3. A 87/2006. sz. (a 75/2005. sz. sürgősségi kormányrendelet jóváhagyásáról szóló), az oktatás minőségbiztosítására vonatkozó törvény.

3.4. Az akkreditált és ideiglenes működési engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmények szerkezetéről és az alapképzési szakokról szóló, a végzős évfolyamok beiskolázása idején érvényes kormányhatározatok.

3.5. Az akkreditált mesteri képzési ágakról és szakokról, valamint a maximálisan beiskolázható hallgatói létszámokról szóló, a végzős évfolyamok beiskolázása idején érvényes kormányhatározatok.

3.6. A 915/2017 számú kormányhatározat, az ARACIS külső felmérési módszertanáról szóló 1418/2006. sz. kormányhatározat mellékletének módosításáról

3.7. A Sapientia EMTE rektorának határozata azokról a szakokról és képzési ágakról, amelyekben az egyetem záróvizsgát szervez.

3.8. Az oktatási miniszter 3106/2022.02.09 sz., a licensz/diplomavizsgák és disszertáció vizsgák megszervezésének és lebonyolításának módszertanáról szóló rendelete.

3.9. Az oktatási miniszter 4.156/2020.04.27. sz., a felsőoktatási rendszerben a tanulmányi okmányok és egyetemi dokumentumok kibocsátására vonatkozó rendelete.

3.9. A 2021/22-es tanévben saját szervezésben lebonyolítandó licensz/diplomavizsga/disszertáció vizsga minőségi követelményei, amelyet a Szenátus a 2341/2020.11.27 határozatával hagyott jóvá, és amelynek érvényét a 2573/2021.11.26. sz. határozattal meghosszabbította.

4. AZ ALAPKÉPZÉSI TANULMÁNYOK ZÁRÁSA

1. Cikk

- ✓ A 288/2004. sz., az egyetemi tanulmányok megszervezéséről szóló törvény alapján működő alapképzési tanulmányok záróvizsgával (licenzvizsga, illetve műszaki területen diplomavizsga (a következőkben záróvizsga) zárulnak, az 1/2011. sz. (utólag módosított és kiegészített) Nemzeti Oktatási Törvény 143. cikkelyének (1) pontja alapján.
- ✓ A 84/1995. (utólag módosított és kiegészített) Tanügyi törvény alapján megszervezett egyetemi szakok esetében a meghosszabbított tanulmányokat végzők tanulmányainak zárása licenz/diplomavizsgával történik.

2. Cikk

(1) A záróvizsga két részből áll:

- I. Próba. Alapozó és szakmai ismeretek felmérése írásbeli vagy szóbeli vizsga által történik, a vizsgáztatás módját a Szenátus állapítja meg szakonként a karok javaslata alapján, jelen szabályzat mellékletében. Az I. próba szakmai alapozó tantárgyakból és szaktantárgyakból megállapított tematikáját a kari tanács fogadja el, és a kari honlapon teszik közzé. Az értékelés módját a záróvizsgát szervező kar állapítja meg saját kari záróvizsga módszertanban, minden egyes tanulmányi program esetében. A kari záróvizsga módszertant a jelen szabályzat szenátusi elfogadását követő egy hónapon belül a kari tanács hagyja jóvá és a kari honlapon közzéteszik.
- II. Próba. A szakdolgozat / diplomaterv nyilvános bemutatása és védeése.

(2) Amennyiben a szakmai ismeretek felmérése írásbeli vizsga által történik, a vizsgáztatás módja rácseszt vagy a megadott tematikából való tételek alapján írt dolgozat lehet. A Kari Tanács által választott felmérési módot a végzettekkel időben kell közölni, a kari honlapon történő megjelenítést is beleértve.

(3) Az (1) pontban szereplő záróvizsga próbák lebonyolítása ugyanazon helyen, a bizottság és a vizsgázó egyidejű jelenlétében történik. A szakdolgozat/diplomaterv megvédése nyilvános.

(4) Vészhelyzet vagy sürgősségi állapot fennállása esetén, a Szenátus/kari tanácsok döntése szerint a záróvizsga online is megszervezhető, a záróvizsga bizottság előtt valós időben tett vizsga formájában, a kari vezetés/dékan által meghatározott elektronikus platformon keresztül, amely lehetővé kell, hogy tegye a szimultán kommunikációt és a teljes vizsga kép és hanganyagának rögzítését. Az online záróvizsgára vonatkozó sajátos rendelkezéseket jelen szabályzat melléklete tartalmazza. A záróvizsga online megszervezéséről a végzetteket időben tájékoztatni kell.

3. Cikk

(1) Záróvizsgát tehetnek az Egyetem akkreditált, vagy az akkreditált szakokkal ugyanolyan képzési ágban szereplő, ideiglenes működési engedéllyel rendelkező szakjainak végzettjei.

(2) Kivételes, alaposan indokolt esetben, az ARACIS jóváhagyásával, a Sapientia EMTE záróvizsgát szervez egy adott képzési ág keretében egyetlen szakként létező ideiglenes működési engedéllyel rendelkező szakjai számára.

4. Cikk

A záróvizsgára jelentkezőknek beiratkozáskor egy idegennyelvvizsga-bizonyítvánnyal kell rendelkezniük, amelyet vagy az Egyetem LinguaSap Központja, vagy egy általa elismert szakintézmény bocsátott ki. A záróvizsgára való beiratkozáshoz a jelentkezőnek legalább 15 pontot kell elérnie, ami a Közös Európai Referenciakeret szerint megfelel a B1 szintnek.

5. Cikk

(1) A vizsgabizottságokat szakonként hozzák létre, a kari tanácsok javaslata és a Szenátus jóváhagyása nyomán kibocsátott rektori rendelettel. A vizsgabizottságok összetételét a vizsga időszaka és a lehetséges jelentkezők számának, valamint a szak sajátosságának függvényében állapítják meg. A vizsgabizottságok, illetve a fellebbezési bizottság összetétele nem módosítható a záróvizsga időszak alatt.

(2) Az alapképzési szakokra szervezett záróvizsgák esetében a bizottságoknak min. 3 és max. 7, adjunktus, docens vagy professzori címmel rendelkező tagja kell, hogy legyen, beleértve az elnököt, akiknek legalább 2/3-a professzor vagy docens. Kivételes esetben, külön indoklással el lehet térni a megállapított professzor vagy docens aránytól.

Az akkreditált szakkal azonos képzési ágon vagy egy képzési ág keretében egyetlen szakként létező ideiglenes működési engedéllyel rendelkező szak végzettei esetében a vizsgabizottság tagjai nem lehetnek olyan oktatók, akik az adott szak végzett évfolyamának hallgatóit oktatták. A bizottság titkára főállású tanársegéd is lehet, akinek feladatai csak a dokumentumok kezelésére vonatkoznak. A bizottság elnöke az adott szakterületen kompetens docens vagy professzor kell, hogy legyen. A bizottság tagjai az adott szakterületen oktató és/vagy kutatómunkát folytató oktatók lehetnek, akik közül legalább egy az adott karon vagy az egyetemen kívüli szakember kell, hogy legyen, akinek szakterülete a képzési ághoz kapcsolódik. Az elnöknek és a tagoknak ismerniük kell az adott tanulmányi program oktatási nyelvét/nyelveit. Kivételes esetben, ha ez a követelmény nem teljesíthető, a kar vezetése gondoskodik a fordítás biztosításáról a vizsgák során.

(3) Amennyiben az I. próba írásbeli vizsga, háromtagú fellebbezési bizottságot neveznek ki a záróvizsgát szervező kar kari tanácsának javaslata és a Szenátus jóváhagyása nyomán kibocsátott rektori rendelettel. A fellebbezési bizottságok tagjainak oktatói fokozata az eredeti bizottsági tagok fokozatával azonos, vagy annál magasabb kell, hogy legyen.

(4) A vizsgabizottság és a fellebbezési bizottság tagjai és titkára nem állhatnak a vizsgázókkal vagy egymással házastársi, sógorsági vagy III. fokig terjedő rokonsági kapcsolatban.

(5) A záróvizsga- és fellebbezési bizottságok összetételét közzé kell tenni az egyetem vagy a záróvizsgát szervező kar honlapján.

(6) Egy bizottsági tag akadályoztatása esetén, a Szenátus által kinevezett bizottság lebonyolíthatja a vizsgát, amennyiben a 2. pontban meghatározott számú legalább 3 tag, beleértve az elnököt is, jelen van.

6. Cikk

(1) A záróvizsgákat három vizsgaidőszakban lehet megszervezni, a Szenátus által megállapított ütemezés szerint, a karok javaslata alapján: kettőt a folyó tanév során, egyet pedig a következő év februárjában.

(2) Korábbi évfolyamok végzettjei a beütemezett vizsgaidőszakokban jelentkezhetnek záróvizsgára.

5. A 84/1995. TÖRVÉNY ALAPJÁN VÉGZETT EGYETEMI TANULMÁNYOK ZÁRÁSA

7. Cikk

(1) A 84/1995. (utólag módosított és kiegészített) Tanügyi törvény alapján megszervezett egyetemi szakok esetében a tanulmányok zárása licensz /diplomavizsgálattal történik.

(2) A záróvizsga két részből áll:

- I. Próba. Az alapozó és szakmai ismeretek felmérése írásbeli vagy szóbeli vizsga által történik, amelynek szakmai alapozó tantárgyakból és szaktantárgyakból álló tematikáját előre megállapítják, a Kari Tanács jóváhagyásával. Az értékelés módját minden egyes tanulmányi program esetében a záróvizsgát szervező kar kari tanácsa állapítja meg saját módszertanában. A szakmai ismereteket felmérő vizsga tematikáját és könyvészetét kifüggesztik a karok székhelyén és megjelenítik a honlapon, a Tanulmányi és vizsgaszabályzat előírásai szerint.
- II. Próba. A szakdolgozat / diplomaterv nyilvános bemutatása és véde.

(3) A Kari Tanács által választott felmérési módot – írásbeli vizsga, rácseszteszt vagy képességvizsga – a végzettekkel időben kell közölni, a kari honlapon történő megjelenítést is beleértve.

(4) Az (1) pontban szereplő záróvizsga próbák lebonyolítása a bizottság és a vizsgázó ugyanazon helyen és időben való jelenlétében történik.

(5) A szakdolgozat/diplomaterv megvédése nyilvános. Vészhelyzet vagy sürgősségi állapot fennállása esetén jelen szabályzat 2. cikkének (4) pontja előírásai érvényesek.

8. Cikk

(1) A vizsgabizottságokat szakonként hozzák létre, a kari tanácsok javaslata és a Szenátus jóváhagyása nyomán kibocsátott rektori rendelettel. A vizsgabizottságok az újabb szabályozásoknak megfelelően végzett évfolyam vizsgabizottságával megegyezők, vagy ettől eltérők is lehetnek. A vizsgabizottságok összetételét a vizsga időszaka és a lehetséges jelentkezők számának függvényében állapítják meg, az 5. cikkely előírásai szerint.

(2) Amennyiben az I. próba írásbeli vizsga, a záróvizsgát szervező kar Kari Tanácsa, a dékán javaslatára egy háromtagú fellebbezési bizottságot nevez ki. A fellebbezési bizottságok személyi összetételének megállapításakor szem előtt kell tartani, hogy a tagok oktatói fokozata az eredeti bizottsági tagok fokozatával azonos, vagy annál magasabb legyen.

(3) A bizottsági tagok kijelölésekor az 5. cikkely (2)–(4) pontjai szerint kell eljárni.

9. Cikk

A licensz/diplomavizsgák megszervezése ugyanabban az időben történik, mint a 2021/2022-as tanévben végzett évfolyam záróvizsga időszaka, a Szenátus által elfogadott egyetemi tevékenységek ütemezése szerint.

6. A MESTERI TANULMÁNYOK ZÁRÁSA

10. Cikk

(1) A 2004. évi 288/sz. és 2011. évi 1. sz. (utólag módosított és kiegészített) Nemzeti Oktatási Törvény alapján megszervezett mesteri szakok zárása disszertáció vizsgával történik.

(2) A mesteri tanulmányok záróvizsgájának megszervezése két vizsgaidőszakban történik, a Szenátus által jóváhagyott ütemezés szerint.

11. Cikk

(1) A disszertáció vizsga a mesteri disszertáció bizottság előtt történő bemutatásából és védéséből áll.

(2) A mesteri disszertáció védeése nyilvános, a bizottság és a vizsgázó ugyanazon helyen való egyidejű jelenlétében történik.

(3) Vészhelyzet vagy sürgősségi állapot fennállása esetén, a Szenátus/kari tanácsok döntése szerint a disszertáció vizsga online is megszervezhető, a záróvizsga bizottság előtt valós időben tett vizsga formájában, az online záróvizsgára vonatkozó sajátos rendelkezések előírásai szerint. A záróvizsga online megszervezéséről a végzetteket időben tájékoztatni kell.

12. Cikk

(1) A mesteri szakok záróvizsga bizottságait szakonként hozzák létre, a kari tanácsok javaslata és a Szenátus jóváhagyása nyomán kibocsátott rektori rendelettel. A bizottságok min. 3 és max. 5 tagúak (beleértve az elnököt, kivéve a titkárt). A bizottság elnöke docens vagy professzor kell, hogy legyen. A bizottság tagjai oktatói és kutatói tevékenységének az adott mesterszak szakterületéhez kell kötődnie, és doktori címmel, valamint legalább adjunktusi fokozattal kell rendelkezniük. A tagok legalább 2/3-ának docensi vagy professzori címmel kell rendelkezniük, akik közül egy az adott mesteri képzés partnerintézményének oktatója. A bizottság titkára doktori címmel rendelkező tanársegéd is lehet, akinek feladata csak a dokumentumok kezelésére vonatkozik.

(2) A vizsgabizottság tagjai és titkára nem állhatnak a vizsgázókkal vagy egymással házastársi, sógorsági vagy III. fokig terjedő rokonsági kapcsolatban.

7. A ZÁRÓVIZSGA DOLGOZAT

13. Cikk

(1) A záróvizsgára való beiratkozás feltétele a szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció elkészítése és a témavezető általi elfogadása, – esetenként a kari módszertanban meghatározott elővédési bizottság értékelésének figyelembe vételével –, egy kari szinten egységes formátumú referátum űrlapon, amely tartalmazza a védésen való részvételre vonatkozó javaslatot és az ajánlott jegyet.

(2) A szakdolgozatok (tervek), illetve a disszertáció témáját a témavezetők (doktori címmel rendelkező főállású oktatók) az ARACIS szakok szerinti sajátos elvárásai szerint, a záróvizsga

követelményekben meghatározott határidőig ismertetik a hallgatókkal, közzétéve azokat a kari/tanszéki hirdetőhelyeken, beleértve a kari honlapot is. Az alapképzésen a hallgatók témaválasztási folyamatának le kell zárulnia a végzést megelőző tanév végéig. Mesteri képzéseken a disszertáció témák meghirdetése a 3. szemeszterben történik és a témaválasztás az adott szemeszter 10. hetében zárul le. Egy oktató által vállalt (alap- és mesterképzési) szakdolgozó hallgatók számát a tanszék álláskörében rögzítik, és az nem haladhatja meg a nyolcat.

(3) A szakdolgozatok / diplomatervek az adott tanulmányi program oktatási nyelvén készülnek. Két vagy többnyelvű szakok esetén a hallgató választja ki a dolgozat nyelvét az adott szak oktatási nyelvei közül.

(4) A hallgató írásbeli kérvényezése nyomán a záróvizsga dolgozat/disszertáció nyelve az angol nyelv is lehet. Ebben az esetben a dolgozathoz csatolni kell egy, az oktatás nyelvén elkészített összefoglalót is, amelynek terjedelmét a kar határozza meg, és írásban közli a hallgatóval.

(5) A szakdolgozat/terv/disszertáció szerkezetére és tartalmára vonatkozó követelményeket a Kari Tanács határozza meg, és egy szakdolgozat készítési útmutatóban ismerteti azokat a hallgatókkal.

(6) Ajánlott, hogy a szakdolgozatok terjedelme 40-50 oldal legyen, A4 formátumban, Times New Roman 12 pontos (vagy annak megfelelő) betűvel szedve, másfeles sorközzel, amelyhez mellékletek tartozhatnak. A dolgozatnak tartalmaznia kell egy rövid bemutatót, elméleti megalapozó részt (a szakirodalom ismertetése kb. a tartalom egyharmada lehet), saját kutatási eredmények ismertetését, következtetést, könyvészetet, magyar, román és angol nyelvű kivonatot.

(7) A záróvizsga tervek (mérnöki szakok végzettjei esetében) 50-80 oldalas terjedelem ajánlott, A4 oldalméret, 12-es Times New Roman (vagy annak megfelelő) betűméret, 1–1,15/1,5 sorköz + mellékletek. A tervnek tartalmaznia kell egy műszaki ismertetést, elméleti alapokat, saját tervet, következtetéseket, könyvészetet, valamint magyar, román és angol nyelvű kivonatot.

(8) A fotóművészet, filmművészet, média szakon az egyes szakirányok esetében a szakdolgozat követelményeit az ARACIS által meghatározott sajátos elvárásoknak megfelelően a kari módszertan tartalmazza.

(9) A disszertációk esetében kb. 30–50 oldalas terjedelem, A4 oldalméret, 12-es Times New Roman betűméret, 1–1,15/1,5 sorköz alkalmazása ajánlott. A filmtudomány mesterszak esetében a disszertáció követelményeit az ARACIS által meghatározott szakspecifikus elvárásoknak megfelelően a kari módszertan tartalmazza.

(10) A szakdolgozat és disszertáció tartalmának és terjedelmének meg kell felelnie az ARACIS által meghatározott szakspecifikus elvárásoknak.

(11) A témavezetők hangsúlyozottan figyelemmel kell, hogy kövessék azt, hogy a dolgozat/terv/disszertáció a hallgató eredeti munkája legyen, és minden idézés és hivatkozás az érvényes szabályozások szerint történjék. A dolgozat eredetiségéért a hallgató és témavezető oktató közösen felel. Tilos a plagizálás vagy tudományos dolgozatokkal való kereskedés, a szakdolgozatok szerzői minőségének hamisítása. Bizonyított csalás esetén az 1/2011-es Törvény és az Egyetem Etikai kódexének előírásai alkalmazandók.

(12) Minden egyes dolgozatot a záróvizsgára való bocsátás előtt a *Turnitin* plágiumkereső programmal kell ellenőrizni. Az ellenőrzések lefuttatása a tanszékek feladata, és az ellenőrzés eredményét el kell juttatni a végzős hallgatónak és a témavezető oktatóknak.

(13) A dolgozat témavezetői értékelésében szerepelnie kell a plágiumellenőrzés eredményének, és az eredmények értelmezésének. A vezetőtanár felelőssége dönteni arról, hogy a dolgozatot védelemre javasolja-e vagy sem, és jeggyel minősíti azt.

(14) A védelemre javasolt szakdolgozatokhoz/tervekhez, illetve disszertációkhoz csatolni kell a témavezetői értékelést, a *Turnitin* plágiumellenőrző programból generált jelentést, a végzős hallgató nyilatkozatát (a típusú formanyomtatvány szerint) a bemutatott anyag eredetiségére vonatkozóan.

8. A JELENTKEZŐK BEIRATKOZÁSA

14. Cikk

(1) Záróvizsgára jelentkezhetnek a Sapientia EMTE alapképzési és mesterszakjain a 2021/2022 tanévben vagy korábbi évfolyamokon végzett hallgatók, akik minden tekintetben eleget tesznek a Tanulmányi és vizsgaszabályzat 32. cikkelyében meghatározott feltételeknek. Alapképzési záróvizsgára való jelentkezés feltétele a LinguaSap központ által meghatározott minimális pontszám elérése a nyelvvizsgán. A nyelvvizsga bizonyítványokat a végzettek a záróvizsga időszak lejártával, az oklevél igazolással együtt kapják kézhez.

(2) A záróvizsgára való beiratkozás elektronikus formában történik a kar által meghatározott határidőig. A jelentkezők minden dokumentumot szkennelt formában küldenek a dékáni hivatalok által megadott email címre vagy töltenek fel a kar által közzétett rendelkezések szerint.

A jelentkező által beküldendő dokumentumok:

- záróvizsga beiratkozási kérvény (a. formanyomtatvány);
- szakdolgozat/diplomaterv/disszertáció, pdf formátumú elektronikus példányban;
- a Turnitin plágiumellenőrző rendszerből generált jelentés;
- a szerző nyilatkozata a dolgozat eredetiségéről (b. formanyomtatvány).

A beérkezett dokumentumokat a Dékáni Hivatalok kiegészítik

- a témavezető aláírt és szkennelt referátumával, amelynek tartalmaznia kell a dolgozat tartalmi értékelését, a dolgozat eredetiségére vonatkozó nyilatkozatát és az ajánlott jegyet.

A sikeres záróvizsgát tett végzettek kötelesek benyújtani a Dékáni Hivatalban legkésőbb az oklevél igazolás átvételekor a következő eredeti dokumentumokat:

- záróvizsga beiratkozási kérvény (a. formanyomtatvány), amelyet a témavezető láttamoz;
- diplomakérési formanyomtatvány (c. formanyomtatvány)
- 2 papír alapú, útlevél típusú (3x4) színes fénykép;
- a szerző aláírt nyilatkozata a dolgozat eredetiségéről;
- az egyetemmel szembeni adósságok rendezéséről szóló elszámolási űrlap (fișa de lichidare).

A Dékáni Hivatalok az alábbi dokumentumokkal egészítik ki a végzettek iratcsomóját:

- a nyelvvizsga bizonyítvány másolatával (alapképzési szakok esetében). Más nyelvvizsgaközpontok által kibocsátott bizonyítványok esetében a LinguaSap Központ általi elismerés is szükséges.
- a születési bizonyítvány hitelesített másolatával¹;
- érettségi oklevél és melléklet hitelesített másolatával, valamint esetenként a honosítási okirat másolatával²;
- egyetemi oklevél és oklevél melléklet hitelesített másolatával (mesteri szakok végzettjei esetében), valamint esetenként a honosítási okirat másolatával³.

Korábbi évfolyamok végzetteinek, be kell nyújtaniuk az alábbi dokumentumokat is, amennyiben azok nem találhatók meg a Dékáni Hivatal irattárában:

- a születési bizonyítvány eredeti példánya és hitelesített másolata⁴. Az eredeti példányt a másolat helyszínen történő hitelesítése után a jelentkező visszakapja;
- érettségi oklevél és oklevél melléklet eredetije és másolata, valamint esetenként a honosítási okirat; Az eredeti példányt a másolat helyszínen történő hitelesítése után a jelentkező visszakapja;

¹ A 2017 évi 179. sz. törvény által elfogadott 2016. évi 41. sz. Sürgősségi Kormányrendeletnek megfelelően az Egyetem által nevesített személyek által hitelesített fénymásolat.

² u.a

³ u.a.

⁴ u.a

- egyetemi oklevél és oklevél melléklet eredetije és másolata (mesteri szakok végzettjei esetében), valamint esetenként a honosítási okirat; Az eredeti példányt a másolat helyszínen történő hitelesítése után a jelentkező visszakapja.

15. Cikk

A kar vezetősége gondoskodik arról, hogy a bizottság tagjai legkésőbb a **védést megelőző** napon (napokon) tanulmányozhassák a dolgozatokat.

9 AZ ÉRTÉKELÉS LEBONYOLÍTÁSA ÉS A JEGY MEGÁLLAPÍTÁSA

16. Cikk

(1) Amennyiben az I. próba írásbeli vizsga, a vizsganapon a bizottság 3 tétel-változatot dolgoz ki, amelyek közül az záróvizsga bizottság elnöke húz ki egyet. Ezt a jelentkezők számával megegyező példányszámban sokszorosítják.

(2) A tétel meghatározása után az elnök nevesíti a javító tanárokat a bizottság tagjai közül, akik a vizsga időtartama alatt kidolgozzák a javítókulcsot, amelyet a vizsga végén kifüggesztenek a vizsgázók tájékoztatása céljából.

(3) Az I. próba tételeit két szakember értékeli a javítókulcs szerint. Ha egy tétel esetében a két javító által adott jegyek közötti eltérés nagyobb, mint egy, az elnök vezetésével egyeztetve újraértékelik az adott tételt. Az I. próba érdemjegye a két javító által adott végleges jegy számtani középátlánya, két tizedes pontossággal kifejezve, kerekítés nélkül.

(4) A szakmai ismeretek szóbeli felmérésénél minden bizottsági tag – beleértve az elnököt is – 10-től 1-ig terjedő egész jegyet ad, az I. próba érdemjegye pedig a vizsgázatók által adott jegyek számtani középátlánya, két tizedessel, kerekítés nélkül számítva.

(5) A szakdolgozat/terv/disszertáció védését minden bizottsági tag 10–1 közötti egész jeggyel értékeli. A II. próba/disszertáció érdemjegyének megállapítása a teljes bizottság részvételével történik, kizárólag a bizottsági tagok által adott jegyek számtani középátlányának kiszámításával, két tizedes pontossággal, kerekítés nélkül.

(6) A záróvizsga végső jegyének megállapítása a két próba jegy számtani középátlányának kiszámításával történik, két tizedesnyi pontossággal, kerekítés nélkül.

(7) A disszertáció vizsga érdemjegyének megállapítása a bizottsági tagok (beleértve az elnököt is) által adott, 10–1 közötti egész jegyek számtani középátlányának kiszámításával történik, két tizedessel, kerekítés nélkül.

(8) A bizottságok vitája a záróvizsga/disszertáció vizsga eredményekre vonatkozóan nem nyilvános.

(9) A bizottságok a tagok többségi szavazatával hozzák határozataikat.

(10) A záróvizsga akkor sikeres, ha a végzett legalább 6,00-os átlagot, illetve minden próbán legalább 5,00-ös jegyet ért el.

(11) A disszertáció vizsga legalább 6,00-os átlag elérése esetén sikeres.

(12) A vizsgaeredményeket tartalmazó jegyzőkönyvet (d. típusú formanyomtatvány záróvizsga esetén, e. típusú formanyomtatvány disszertáció vizsga esetén) a bizottság titkára készíti el, az elnök és valamennyi bizottsági tag írja alá. A jegyzőkönyvet az utolsó próbát követő 24 órán belül be kell nyújtani a kar titkárságára.

(13) Minden próba eredményét annak időpontjától számított 48 órán belül közzé kell tenni a kari hirdetőtáblán és honlapon, a végzetek Neptun kód szerinti azonosításával.

(14) Az írásbeli próba eredményére vonatkozó esetleges fellebbezéseket a kar titkárságára kell benyújtani az eredmények közzétételét követő 24 órán belül, és a fellebbezési határidő leteltét követő 48 órán belül az – 5 (2) cikk szerint nevesített – fellebbezési bizottság oldja meg azokat. A fellebbezési bizottság döntései véglegesek. A szóbeli és művészeti próbák eredménye nem fellebbezhető.

17. Cikk

A sikertelen záróvizsga esetén a végzett újabb vizsgára jelentkezhet egy későbbi vizsgaidőszakban, a felmerülő költségek térítése ellenében, az egyetemi szabályzatok és a Szenátus döntéseinek megfelelően.

10. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. Cikk

(1) A sikeres záróvizsgát tett végzetteknek az Egyetem oklevelet és oklevélmellékletet bocsát ki, ingyenesen, az alábbiak szerint:

Alapképzési szakot végzetteknek, akik sikeres záróvizsgát (licenz/diplomavizsga) tettek az Egyetem a vizsgát követő 12 hónapon belül alapképzési oklevelet "Diploma de licență/Diplomă de inginer", valamint oklevélmellékletet állít ki. Az oklevél kibocsátásáig a sikeres záróvizsgázók a végzettséget tanúsító oklevél igazolást (adeverință de finalizare a studiilor) kapnak, amely egy évig érvényes. Az igazolás ugyanolyan jogokat biztosít tulajdonosának, mint az oklevél, és ennek tartalmaznia kell az Egyetem vezetőinek nevét, beosztását és aláírását, valamint az alábbi információkat:

- a) képzési ág megnevezése
- b) tanulmányi program/szak neve
- c) tanulmányok időszaka
- d) éves tanulmányi átlagok, a záróvizsga eredménye
- e) a szak akkreditált/ideiglenes működési engedéllyel rendelkező státusa, tagozat, oktatás nyelve, képzés helyszíne, kreditszám és a képzésre vonatkozó törvényi rendelkezés (kormányhatározat, miniszteri rendelet).

Az oklevél igazolás elvesztése vagy károsodása esetén, kérésre az intézmény új igazolást bocsát ki, új iktatási számon, melynek érvényessége a záróvizsgát követő egy évre terjed ki.

(2) Mesteri szakot végzetteknek, akik sikeres disszertáció vizsgát tettek az Egyetem a vizsgát követő 12 hónapon belül mesteri oklevelet "Diploma de master", illetve oklevélmellékletet állít ki. Az oklevél kibocsátásáig a sikeres disszertáció vizsgát tett végzettek a végzettséget tanúsító oklevél igazolást kapnak, amely egy évig érvényes. Az igazolás ugyanolyan jogokat biztosít tulajdonosának, mint az oklevél, és ennek tartalmaznia kell az oklevélen szereplő információkat és aláírásokat, valamint a képzési formára, a tanulmányok időtartamára és a tanulmányi évek átlagára vonatkozó információkat.

(3) Azon végzetteknek, akik nem tettek sikeres záróvizsgát, kérésre „záróvizsga nélküli alapképzési/mesterképzési bizonyítványt” (Adeverință de absolvire fără examen de finalizare a studiilor universitare) bocsátanak ki, törzskönyvi kivonattal együtt.

19. Cikk

A bizottságok külső tagjainak javadalmazása a kar által történik, a Vezetőtanács határozatának megfelelően, hallgatónként és próbáknként 20 percet számítva.

20. Cikk

Az objektív és szakszerű értékeléshez szükséges körülmények megteremtése a bizottsági elnök feladata, a kar dékánjával együttműködve.

21. Cikk

A vizsgák korrekt lebonyolításáért a felelősség a vizsgabizottságokat, a karok és az egyetem vezetését terheli.

22. Cikk

A szakdolgozatokat/terveket és disszertációkat elektronikus formában a kari könyvtárak katalogizálják, elérhetővé teszik, és korlátlan ideig megőrzik.

23. Cikk

A 3106/2022.02.09 sz. miniszteri rendeletnek megfelelően a Sapientia EMTE záróvizsgát szervezhet más, akkreditált vagy ideiglenes működési engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmény végzettjei számára, olyan alapképzési szakok esetében, amelyek léteznek az egyetem struktúrájában. A

záróvizsgák megszervezése jelen szabályzat előírásai szerint történik, az érintett intézmény kérésére, az ARACIS és az Oktatási Minisztérium jóváhagyásával, a két intézmény által megkötött egyezmény alapján. A szervezési feltételeket, a vizsgatematikát és annak összetételét, a vizsgadíj összegét, valamint a lebonyolítással kapcsolatos részleteket a záróvizsgát szervező kar állapítja meg a záróvizsga megszervezését kérelmező karral egyeztetve és a törvényes előírásoknak megfelelően.

24.Cikk.

Az ideiglenes engedéllyel rendelkező tanulmányi programok esetében, amelynek végzősei az 1/2011-es törvény és a 3106/2022.02.09 sz. miniszteri rendelet értelmében más intézményekben záróvizsgáznak, az egyetem Rektori Hivatala és a szakot működtető kar vezetése hivatott mind a licensz/diplomamunkára vonatkozó sajátos elvárások, mind a záróvizsga követelményeinek időben történő egyeztetésére és közzétételére. A hivatalos dokumentumok kibocsátása, a záróvizsgáztató intézménnyel való szerződés előkészítése és megkötése, az ARACIS-szal és Minisztériummal való egyeztetés a Rektori Hivatal hatásköre. Az egyetemek közti szerződéseknek megfelelően a jelentkezők beíratása, a hivatalos dokumentumok elkészítése, és a záróvizsgát szervező karhoz való eljuttatása a dékáni hivatalok hatásköre és felelőssége.

25. Cikk

Jelen módszertan előírásai az alapképzési, valamint mesteri szakokra érvényesek, a 2021–2022 tanév nyári záróvizsga időszakától kezdődően.

Jelen szabályzatot a Szenátus 2022. február 25-i ülésén hagyta jóvá.

Dr. Dávid László egyetemi tanár
a Szenátus elnöke

Jogtanácsos,
Zsigmond Erika ügyvéd

Online záróvizsgára megszervezésére vonatkozó módosító és kiegészítő rendelkezések

Vészhelyzet vagy sürgősségi állapot fennállása esetén, a kari tanácsok javaslatára, a Szenátus döntése nyomán a záróvizsga, illetve disszertáció vizsga online is megszervezhető, a záróvizsga bizottság előtt valós időben tett vizsga formájában, az online záróvizsgára vonatkozó alábbi sajátos rendelkezések előírásai szerint.

1. A témavezető oktatók gondoskodnak arról, hogy online konzultációk által segítsék a hallgatók munkáját a szakdolgozat/disszertáció előkészítése során.
2. (1) A záróvizsga két részből áll:
  - I. Próba. Alapozó és szakmai ismeretek felmérése
  - II. Próba. A szakdolgozat / diplomaterv bizottság előtti bemutatása és véde.(2) A disszertáció vizsga a mesteri disszertáció bizottság előtt történő bemutatásából és védeéséből áll.
3. A záróvizsga mindkét része, illetve a disszertáció vizsga online kerül megszervezésre, a záróvizsga bizottság előtt valós időben tett vizsga formájában, az egyetem által rendelkezésre bocsátott elektronikus platformon keresztül, amely lehetővé kell, hogy tegye a szimultán kommunikációt és a teljes vizsga kép és hanganyagának rögzítését.
4. Minden végzős hallgató esetében a teljes záróvizsga kép és hanganyagát rögzíteni kell, függetlenül a vizsga formájától, illetve az írásbeli teszteket menteni kell, és a teljes elektronikus dokumentációt a kar archiválja.
5. Az alapozó és szakmai ismeretek felmérése online szóbeli vizsga vagy időkorlátos online teszt formájában történik.
  - a) Szóbeli vizsga esetén a záróvizsga bizottságok a végzett hallgatók létszámának megfelelő számú tételsort dolgoznak ki a meghirdetett tematika alapján, amelyek közül a hallgatók véletlenszerűen választanak tételt. Amennyiben az alapozó és szakmai ismeretek felmérése, és a szakdolgozat védeése összevont módon, egyetlen vizsgaalkalom során történik, a szóbeli vizsga a bizottság által helyben feltett kérdésekre való válaszok értékelésével történhet. Időkorlátos teszt esetén több kérdéssor készül, a hallgatók véletlenszerűen kapják a tételeket.
  - b) Szóbeli vizsga esetén a vizsgázónak legalább 10 percnyi időt kell biztosítani a kidolgozott vizsgatétel bemutatására.
  - c) Az időkorlátos teszt maximális időtartamát a záróvizsga bizottságok határozzák meg, és azt időben a jelentkezők tudomására hozzák.
  - d) A végzett hallgatónak elegendő időt kell biztosítani a tétel kidolgozására, illetve a válaszok előkészítésére úgy, hogy közben a bizottság végig láthassa a hallgatót és annak környezetét. A vizsga során a hallgató nem kommunikálhat senkivel, semmilyen kommunikációs csatornán. A csalás vagy bizonyított csalási kísérlet a végzett vizsgáról történő kizárásához vezet.
  - e) A szóbeli vizsga eredménye nem fellebbezhető.

6. A szakdolgozat védeése online történik, az alapozó és szakmai ismereteket felmérő vizsgával azonos vagy külön videokonferencia keretében. A jelentkezőnek legalább 10 percet kell biztosítani a szakdolgozat bemutatására és 5 percet a bizottság által feltett kérdések megválaszolására.
7. A disszertáció online védeése során a jelentkezőnek legalább 10 percet kell biztosítani a disszertáció bemutatására és 5 percet a bizottság által feltett kérdések megválaszolására.
8. Tekintettel arra, hogy a záróvizsgák online megszervezése nagyobb terhet ró a záróvizsga bizottságokra, a Szenátus feloldást ad a záróvizsga bizottságokra vonatkozó egyes elvárások alól, az alábbiak szerint:
  - (a) Az alapképzési szakokra szervezett záróvizsgák esetében a bizottságoknak min. 3 és max. 7, adjunktus, docens vagy professzori címmel rendelkező tagja kell, hogy legyen, beleértve az elnököt. Az akkreditált szakkal azonos képzési ágon vagy egy képzési ág keretében egyetlen szakként létező ideiglenes működési engedéllyel rendelkező szak végzettei esetében a vizsgabizottság tagjai nem lehetnek olyan oktatók, akik az adott szak végzett évfolyamának hallgatóit oktatták. A bizottság elnöke az adott szakterületen kompetens oktató kell, hogy legyen, lehetőség szerint professzor vagy docens. A bizottság tagjai az adott szakterületen oktató és kutatómunkát folytató oktatók lehetnek. Az elnöknek és a tagoknak ismerniük kell az adott tanulmányi program oktatási nyelvét/nyelveit. Kivételes esetben, ha ez a követelmény nem teljesíthető, a kar vezetése gondoskodik a fordítás biztosításáról a vizsgák során. A bizottság titkára főállású tanársegéd is lehet, akinek feladatai csak a dokumentumok kezelésére vonatkoznak.
  - (b) A disszertáció bizottságok min. 3 és max. 5 tagúak (beleértve az elnököt, kivéve a titkárt). A bizottság elnöke docens vagy professzor kell, hogy legyen. A bizottság tagjai oktatói és kutatói tevékenységének az adott mesterszak szakterületéhez kell kötődnie, és doktori címmel, valamint legalább adjunktusi fokozattal kell rendelkezniük. A bizottság titkára doktori címmel rendelkező tanársegéd is lehet, akinek feladata csak a dokumentumok kezelésére vonatkozik.
9. A záróvizsga bizottságok online végzik tevékenységüket a kar vezetése/dékan által meghatározott elektronikus platformon keresztül. A záróvizsga próbák vizsgajegyzőkönyveit a bizottsági tagok elektronikusan töltik ki, és továbbítják a bizottság titkárának. A titkár végzi az eredmények összesítését és az átlagok kiszámítását, illetve a jegyzőkönyvek kinyomtatását, amelyet bizottsági elnök ír alá.
10. Amennyiben egy végzett hallgató vizsgája során technikai jellegű problémák merülnek fel, amelyek lehetetlenné teszik a tervezett időpontban történő vizsgáztatást, a bizottság későbbre halaszthatja a jelentkező meghallgatását ugyanazon a vizsganapon, az érvényes rendelkezések betartásával. Hogyha a technikai jellegű problémák a második alkalommal továbbra is fennállnak, és lehetetlenné válik a vizsgáztatás, a hallgatót hiányzónak (nem jelent meg) minősítik.
11. Amennyiben egy végzett hallgató otthoni lehetőségei nem teszik lehetővé, hogy megfelelő körülmények között részt vegyen a záróvizsgán, kérvényezheti, hogy egyedi elbírálás alapján a kar biztosítsa számára a technikai feltételeket a kar székhelyén.
12. A szakdolgozatok/disszertációk plágiumellenőrzése a TURNITIN alkalmazással a karok által meghatározott módon történik.
13. A záróvizsgára való beiratkozás elektronikus formában történik, jelen szabályzat 14. cikkének előírásai szerint.

14. A karok gondoskodnak a záróvizsgával kapcsolatos minden információ közzétételéről a kari honlapon, beleértve azokat az email címeket, amelyre a hallgatók a záróvizsga jelentkezésüket beküldik.
15. A Sapientia EMTE Záróvizsga szabályzatának azon rendelkezései, amelyeket nem érintenek a jelen módosító rendelkezések, továbbra is érvényesek.
16. Jelen módosító rendelkezések visszavonásukig érvényesek.